

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 06.09.1995
KOM(95) 409 endelig udg.

BERETNING FRA KOMMISSIONEN

COMETT PROGRAMMET

ÅRSBERETNING 1994

INDHOLDSFORTEGNELSE

RESUME	3
I. BAGGRUND: COMETT-PROGRAMMETS OPRINDELSE OG FORMÅL	5
1.1 Formålet med COMETT	6
II. COMETT PROGRAMMET - KARAKTERISTISKE TRÆK, UDVIKLING OG RESULTATER I 1994	6
2.1. Programmets enkelte dele	6
2.2. Det Europæiske Net af Uddannelsespartnerskaber mellem Universiteter og Virksomheder	7
2.3. Tværnationale udvekslinger	8
2.4. Fælles projekter vedrørende efter- og videre- uddannelse	10
2.5. Supplerende foranstaltninger	11
2.6. COMETT's merværdi	14
2.7. COMETT's regionale profiler	14
2.8. Budget	15
III. PROGRAMMETS GENNEMFØRELSE	16
3.1. Udvælgelsesprocessen for 1994	16
3.2. COMETT-Udvalget og De Blandede EØF-EFTA-Udvalg	17
3.3. COMETT-informationscentre	17
3.4. COMETT-eksperter og rådgivere	18
3.5. Teknisk bistand	19
3.6. Samarbejdet med andre fællesskabsprogrammer	19
IV. EVALUERING	20
V. KONKLUSION	24
VI. BILAG	
1. Statistisk oversigt	26
2. COMETT Pilotprojekter	33
3. COMETT Publikationer 1994	38
4. Medlemmer af COMETT-Udvalget og De Blandede EØF- EFTA-Udvalg	40
5. COMETT Informationscentre	47

RESUME

COMETT I, Fællesskabets handlingsprogram for uddannelse i teknologi blev vedtaget ved Rådets afgørelse 86/365/EØF af 24. juli 1986. Efter et forberedende år i 1986 var COMETT I operationelt i tre år (1987-1989).

COMETT-programmets anden fase for perioden 1990-1994 - COMETT II - blev vedtaget af Rådet den 16. december 1988 (afgørelse 89/27/EØF). Det blev iværksat den 1. januar 1990. COMETT II tager sigte på at styrke udbuddet af uddannelser i teknologi (navnlig højteknologi), og på at udvikle de højt kvalificerede menneskelige ressourcer og den europæiske industris konkurrenceevne. COMETT II er ikke blot en videreførelse af COMETT I, men en udbygning heraf, der går både mere i dybden og mere i bredden. Det understreges i afgørelsen, at COMETT frem for alt fortsat skal være et fællesskabsprogram for efter- og videreuddannelse i teknologi og anvendelsen heraf, men der lægges mere vægt på de ændrede kvalifikationsbehov og på de regionale behov.

Med indledningen af denne anden fase og i overensstemmelse med Rådets afgørelse af 22. maj 1989 kan universiteter og virksomheder i landene i EFTA (Den Europæiske Frihandelssammenslutning) nu deltage i COMETT-programmet.

Det beløb, der skønnes nødvendigt til COMETT II for perioden 1990-1994, er på 200 mio ECU; hertil kommer EFTA-landenes bidrag, der ligger på 30 mio ECU for samme periode.

De sidste indkaldelser af ansøgninger til COMETT-programmet løb af stabelen. Projektforslagene var begrænset til UPUV'er med hensyn til streng Ba (studerendes praktikophold), streng Bc (udveksling af medarbejdere), streng Ca (kortvarige kurser), og streng D (supplerende foranstaltninger). Omkring 192 COMETT UPUV'er indsendte forslag vedrørende i alt 596 fælleseuropæiske uddannelsesprojekter. Efterspørgslen efter praktikpladser til studerende oversteg udbuddet fem gange, idet UPUV'erne foreslog 33.700 praktikpladser til studerende, dette set i forhold til de anslåede 6.700 tildelte praktikpladser. Der blev ansøgt om 327 tværnationale udvekslinger for ansatte. Der blev modtaget 1.631 forslag om kortvarige kurser, der udgjorde omkring tre gange tildelingen af kortvarige kurser i 1994. De teknologisektorer, der var mest efterspurgt, var miljø (81 forslag), EDB (65 forslag), og telekommunikation (47 forslag).

Efterhånden som COMETT II nærmede sig afslutningen, tog den endelige evaluering af programmet fart. I stedet for udelukkende at fokusere på, om programmet har nået sine mål, vil der ved evalueringen blive taget højde for, hvordan resultaterne er blevet opnået, hvad der er fordelene ved et samarbejde mellem universitet og virksomhed, og i hvilken kontekst et sådant samarbejde er givtigt. Formålet med denne øvelse er for alle europæiske organisationer - fra Kommissionen til de nationale regeringer, til universiteter og virksomheder over hele Europa - at udnytte erfaringerne fra COMETT-programmet, således at de kan drage nytte heraf til fremtidige programmer og aktiviteter. Samarbejdet mellem universitet og virksomhed vedbliver med at være et strategisk nøgleområde for den fremtidige udvikling af Den Europæiske Union,

og det er håbet, at resultaterne af det tværnationale samarbejde mellem universitet og virksomhed vil blive gjort tilgængelige for et bredt europæisk publikum.

Evalueringen vil blive struktureret ad to akser. På det grundlæggende niveau vil der i en række tekniske rapporter finde en analyse sted af programmets udvikling i overensstemmelse med de fire strenge. På grundlag af projektledernes endelige rapporter bliver de tekniske rapporter udarbejdet af GD XXII i samarbejde med Technical Assistance Office. Ligeledes skal en række tværgående spørgsmål analyseres for at evaluere COMETT's bidrag til den videre kontekst af europæisk politik og udvikling på uddannelsesområdet. For at sikre, at rapporterne afspejler de faktiske omstændigheder, udarbejdes de hovedsagelig af eksterne bidragydere.

Det fælles element i evalueringsprocessen er det aktuelle stade i samarbejdet mellem universitet og virksomhed. Dette tema, der er grundlæggende for COMETT-programmet, vil blive analyseret fra en lang række forskellige vinkler, der afspejler de forskellige måder, hvorpå projektledere med støtte af GD XXII og nationale regeringer har tilstræbt at anvende, udvikle og tilføre merværdi til samarbejdet mellem universitet og virksomhed over de fem år, programmet har varet. De vigtigste spørgsmål omfatter programmets bidrag til netværkssamarbejde, fortsat behov for uddannelse, videreuddannelse og færdigheder, mobilitet og virkningen på industrien, navnlig de små og mellemstore virksomheder.

Det foreløbige resultat af evalueringen blev forelagt på COMETT-konferencen, der fandt sted i Bonn den 12.-13. december, og GD XXII planlægger at offentliggøre rapporterne i foråret 1995.

I forbindelse med det tyske formandskab og med støtte fra GD XXII fandt den sidste konference under COMETT-programmet sted i Bonn den 12.-13. december 1994. Den havde overskriften COMETT - evaluering og læren for fremtiden, og tiltrak omkring 350 delegerede. Mens konferencen tog udgangspunkt i erfaringerne fra COMETT-programmet, var fokus i høj grad sat på at satse for fremtiden.

COMETT delte en stand med FORCE på Qualifikationsmesse 94, den første efteruddannelsesudstilling, der blev afholdt i Hannover. Fire COMETT-projekter og fire FORCE-projekter viste resultatet af deres uddannelsesprojekter for et publikum, der omfattede industri, universiteter, forskere osv.

I. BAGGRUND: COMETT PROGRAMMETS OPRINDELSE OG FORMÅL

COMETT-programmet er enestående i sin art i Fællesskabet, idet det er det eneste tværnationale program, der vedrører uddannelse i teknologi gennem samarbejde mellem universiteter og virksomheder. Med henblik på at styrke forbindelsen mellem den højere uddannelse og erhvervslivet yder COMETT støtte til et bredt spektrum af aktiviteter, der alle har tilknytning til den teknologiske udvikling. Disse forskellige samarbejdsaktiviteter hænger uløseligt sammen og udgør et fælles mønster af samarbejde mellem institutioner om teknologisk udvikling. Et af hovedformålene med COMETT er at oprette net og partnerskaber, der gør det muligt at overføre og udveksle erfaringer, viden og know-how, inden for rammerne af et samarbejde mellem universiteter og virksomheder.

"COMETT" står for Fællesskabets program for samarbejde mellem universiteter og virksomheder om uddannelse på teknologiområdet (**COMM**unity programme for **E**ducation and **T**raining in **T**echnology). Programmet blev udformet med henblik på at udvikle samarbejdet mellem universiteter og virksomheder om uddannelse i teknologi (såvel grunduddannelse som efter- og videreuddannelse).

Programmets første fase blev iværksat ved Rådets afgørelse 86/365/EØF af 24. juli 1986. Efter et forberedende år i 1986 skulle programmet løbe i tre år (1987-89). COMETT's anden fase (1990-94) blev vedtaget af Rådet i december 1988 (afgørelse 89/27/EØF. COMETT II startede den 1. januar 1990.

Fra begyndelsen af denne anden fase og i overensstemmelse med Rådets afgørelse af 22. maj 1989, åbnedes programmet for deltagelse af universiteter og virksomheder fra landene i Den Europæiske Frihandelssammenslutning (EFTA) (Finland, Island, Liechtenstein, Norge, Schweiz, Sverige og Østrig).

COMETT i 1994

- * I 1994 ydede COMETT støtte til mere end 7.800 tværnationale studenterudvekslinger.
- * Der blev ydet støtte til udveksling af 250 medarbejdere fra universiteter til erhvervslivet.
- * Der blev ydet støtte til ca. 700 fælles uddannelseskurser.
- * 175.513 europæere har deltaget i COMETT's teknologiuddannelseskurser.
- * Der er blevet gennemført 206.698 undervisningstimer inden for teknologi.
- * En lang række undervisningsmaterialer er blevet udarbejdet, herunder videoer, CD I, CD ROM, kassettebånd, bøger og dias.

1.1 Formålet med COMETT

Programmet har til formål at styrke uddannelse i teknologi, navnlig højteknologi, udviklingen af de højt kvalificerede menneskelige ressourcer og dermed den europæiske industris konkurrenceevne. COMETT repræsenterer som sådan en stor del af Kommissionens samlede indsats på uddannelsesområdet. Gennem sin støtte til opbygningen af tværnationale forbindelser mellem universiteter og virksomheder er COMETT med til at udvikle systemer og mekanismer med henblik på at identificere og opstille løsninger på erhvervslivets behov for kvalifikationer på højt niveau inden for teknologi. Hermed bidrager COMETT endvidere til at styrke den sociale og økonomiske samhørighed i Fællesskabet. Dette mål styrkes ved den indsats, som COMETT yder ved at deltage i overførslen af teknologi til de mindre udviklede områder.

De specifikke formål med COMETT II er, som fastsat i Rådets afgørelse af 16. december 1988:

*** Teknologiuddannelsens bidrag til den økonomiske og sociale udvikling**

"at øge udbuddet af uddannelser i teknologi, navnlig højteknologi, på de berørte niveauer, og derved forbedre disse uddannelsers bidrag til Fællesskabets økonomiske og sociale udvikling";

*** Fælles indsats fra universiteter og virksomheder**

"at fremme den fælles udvikling af uddannelsesprogrammer og udvekslingen af erfaringer samt den optimale udnyttelse af uddannelsesressourcerne på fællesskabsplan, især ved at skabe sektorspecifikke og regionale net af projekter for uddannelse i teknologi, navnlig højteknologi, på tværs af grænserne";

*** De små og mellemstore virksomheders uddannelsesbehov**

"at tilgodese de små og mellemstore virksomheders særlige behov for kvalificeret arbejdskraft";

*** Lige uddannelsesmuligheder for mænd og kvinder**

"at fremme lige muligheder for mænd og kvinder inden for grunduddannelse og efter- og videreuddannelse, navnlig højteknologi";

*** Fremme af den europæiske dimension**

"at føje en europæisk dimension til samarbejdet mellem universiteter og virksomheder inden for grunduddannelsen og efter- og videreuddannelsen i teknologi, samt til anvendelsen og overførslen af denne teknologi".

II. COMETT-PROGRAMMET - KARAKTERISTISKE TRÆK, UDVIKLING OG RESULTATER I 1994

2.1 Programmets enkelte dele

Hovedformålet med COMETT-programmet er at udvikle samarbejdet mellem universiteter og virksomheder inden for uddannelse i teknologi. For at opnå dette lægger COMETT hovedvægten på fire aktionsområder, der hver især udgør en streng inden for programmet som helhed.

COMETT-programmets vigtigste aktiviteter er:

- * Det europæiske Net af Uddannelsespartnerskaber mellem Universiteter og Virksomheder (streng A)
- * Tværnationale praktikophold for studerende og udveksling af medarbejdere (streng B)
- * Kortvarige kurser og undervisningsmaterialer (streng C)
- * Supplerende foranstaltninger (streng D).

2.1 Det Europæiske Net af Uddannelsespartnerskaber mellem Universiteter og Virksomheder (streng A)

Uddannelsespartnerskaberne mellem universiteter og virksomheder (UPUV'er) er COMETT-programmets ryggrad. De fungerer som mellemlid mellem universitetsverdener og erhvervslivet og analyserer uddannelsesbehovene i en bestemt region eller teknologisektor. UPUV'erne indgår i et tæt indbyrdes samarbejde, hvor de formidler specialviden og tilrettelægger praktikophold for studerende. De kan udpege de bedste tilgængelige kvalifikationer i Europa inden for et givet fagområde og kan tilrettelægge uddannelsesprojekter, der er skræddersyet til at opfylde specifikke behov. Ved at skabe kontakt mellem universiteter, virksomheder, forskningsinstitutioner og de endelige brugere, udgør COMETT's UPUV'er en ideel ramme om et tættere samarbejde. Siden COMETT II startede i 1990, har de tilrettelagt over 20.000 praktikophold for studerende i erhvervslivet og omkring 500 udvekslinger af medarbejdere. Over 100.000 personer har deltaget i kurser, som COMETT har ydet støtte til.

COMETT bidrog til dannelsen af 205 UPUV'er i 19 lande i hele Europa. UPUV'er kan være regionale eller sektorspecifikke.

De regionale UPUV'er samler grupper af universiteter og virksomheder i fælles uddannelsesprojekter i et bestemt geografisk område under offentlige eller private myndigheders protektion. De regionale UPUV'er kan få en væsentlig indflydelse på uddannelsen i deres regioner og dække størstedelen af Fællesskabet og EFTA-landene. Over to tredjedele af Europas regioner har et regionalt UPUV under COMETT II.

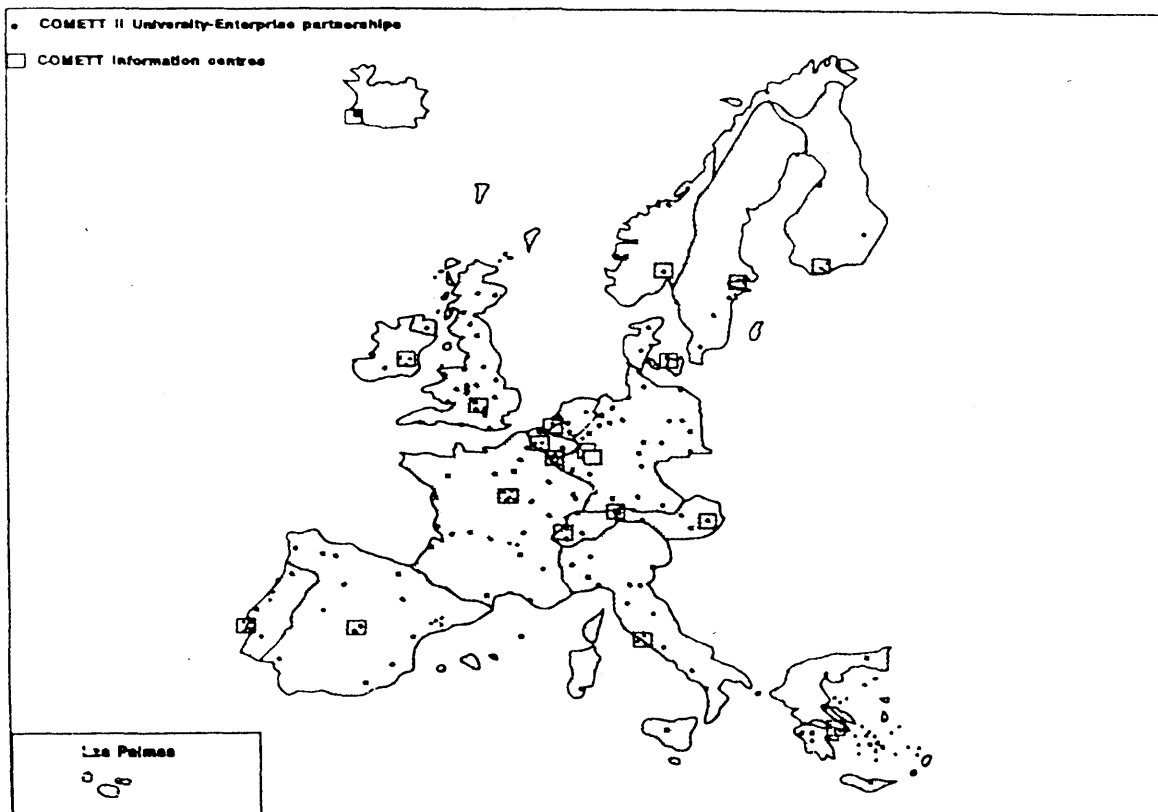
Sektorspecifikke UPUV'er samler universiteter og virksomheder og andre sammenslutninger på tværnationalt plan inden for en specifik erhvervs- eller teknologisektor med henblik på at forbedre uddannelsen på det pågældende område. De sektorspecifikke UPUV'er, der er godkendt under COMETT II, spænder over et bredt udvalg af teknologisektorer.

* Udviklinger og resultater i 1994

2.2.1 Indkaldelsen af ansøgninger i 1994 var begrænset til UPUV'er, og der indkom ikke færre end 596 ansøgninger, dvs. UPUV'erne ansøgte om 33 700 praktikophold for studerende, 327 udvekslinger af medarbejdere og 1.631 kortvarige kurser. Alt i alt kom 84% af forslagene fra EF-medlemsstaterne og 16% fra EFTA-landene. Det samlede ansøgte budget var på 163 mio ECU, mere end fem gange det disponible budget.

2.2.2 Af de projekter, som UPUV'erne indgav i 1994, blev de 588 godkendt til at modtage tilskud fra COMETT. De omfattede 7.835 praktikophold for studerende, 253 udvekslinger af medarbejdere og 675 kortvarige kurser.

* COMETT II uddannelsespartnerskaber mellem universiteter og virksomheder

COMETT-UPUV'ernes geografiske spredning i 1994

2.3 Tværnationale udvekslinger (streng B)

Tilskuddene til tværnationale udvekslinger opdeles i to kategorier:

* **Studerendes praktikophold:** COMETT yder stipendier til studerende og nyuddannede kandidater, så de kan supplere deres uddannelse med højt kvalificeret arbejds erfaring af relevans for deres studiegren. Deltagerne gennemfører et praktikophold i en virksomhed i en anden medlemsstat eller EFTA-land, og uddannelsesperioden varer mellem 3 og 12 måneder (streng Ba).

* **Udveksling af medarbejdere:** Disse stipendier (2-12 måneder) tildeles til medarbejdere fra universiteter, der udstationeres i virksomheder eller omvendt i en anden medlemsstat eller EFTA-land for at bibringe værtsinstitutionen deres kompetence (streng Bc).

Tværnationale udvekslinger af studerende og medarbejdere er en af UPUV'ernes hovedopgaver. I årenes løb er interessen for denne streng steget støt. Som det klart fremgår af resultaterne, er det ikke kun de studerende, der nyder fordel af disse udvekslinger. De studerende modtager et tilskud til rejsen, leveomkostningerne, sprogkursus og får mulighed for at kombinere deres faglige interesser med et reelt behov i virksomheden, som forøger deres chancer for at finde beskæftigelse senere hen. Værtsvirksomheden får en ekstra medarbejder med specifikke tekniske kvalifikationer, adgang til innovation samt forbindelser til et net af europæiske partnere til samarbejde om FoU.

* Udviklinger og resultater i 1994

2.3.1 I 1994 godkendte COMETT 176 projekter under streng Ba. Disse projekter formidlede tilskud til 7.835 praktikophold for studerende (mod 7.700 udvekslinger i 1993 og 6.900 i 1992).

2.3.2 Af de 95 ansøgninger vedrørende udveksling af medarbejdere udvalgte COMETT 92 projekter, som stod for udvekslingen af 253 medarbejdere.

2.3.3 I 1989 indførte man puljeordningerne. Under dette program tildeler Kommissionen COMETT uddannelsespartnerskaberne mellem universiteter og virksomheder en "pulje" af stipendier til praktikophold, som i løbet af det følgende akademiske år kan tildeles på en fleksibel måde til studerende, der tager på et praktikophold i en virksomhed i en anden medlemsstat. Puljeordningen var oprindeligt kun beregnet til studenterudvekslinger, men blev i 1991 udvidet til også at omfatte tilrettelæggelse af kurser.

Under puljeordningen kan UPUV'erne vise, at de er i stand til at afhjælpe kvalifikationsmangler eller uddannelsesbehov i erhvervslivet. UPUV'erne kan rådgive deres partnere om overførsel af viden og know-how. Puljeordningens store succes kan aflæses af, at de fleste af

COMETT UPUV'erne deltager aktivt i denne ordning.

2.4. Fælles projekter vedrørende efter- og videreuddannelse i teknologi, og vedrørende multimedie- og/eller fjernundervisning (streng C)

- 2.4.1 Indkaldelsen af ansøgninger for 1994 vedrørte udelukkende kortvarige kurser med en europæisk dimension inden for teknologi (navnlig højteknologi), med henblik på hurtig udbredelse - af og på universiteterne og af og i erhvervslivet - af forsknings- og udviklingsresultater inden for ny teknologi og dennes anvendelse. Kortvarige kurser medvirker til at fremme overførslen af teknologisk innovation inden for sektorer, hvor en sådan ikke tidligere har været anvendt (streng Ca).
- 2.4.2 Af andre projekttyper under denne overskrift kan nævnes de treårige fælles uddannelsesprojekter (streng Cb) og pilotprojekter (streng Cc), som Fællesskabet støtter i en periode på 3-4 år.

Udviklinger og resultater i 1994

- 2.4.3 COMETT's kortvarige kurser lægger hovedvægten på teknologioverførsel i tilknytning til små og mellemstore virksomheder. I indkaldelsen af ansøgninger for 1994 indgav UPUV'erne 182 ansøgninger om tilrettelæggelse af ca. 1.631 kortvarige kurser (9 kurser i gennemsnit pr. UPUV). De 182 projekter, der blev godkendt under denne streng, vil gøre det muligt at tilrettelægge 675 kurser.
- 2.4.4 I starten af COMETT II havde man udvalgt 28 pilotprojekter for deres forbilledlige udformning og muligheder for at påvirke teknologiuddannelsen i Europa. Disse omfattende projekter kan karakteriseres ved et eller flere af følgende udsagn: de afhjælper kvalifikationsbehov inden for bestemte teknologisektorer på europæisk plan; de tager sigte på at etablere et tæt og varigt samarbejde mellem erhvervslivet og universiteterne; de koncentrerer sig om erhvervsuddannelsesprogrammer, der egner sig til små og mellemstore virksomheder, og endelig er de egentlig "overførselsprojekter", i den forstand, at de beskæftiger sig med overførsel af kvalifikationer og metoder. Hvert pilotprojekt modtager 500.000 ECU i støtte fra Fællesskabet over en tre- eller fireårig periode (og partnerne skal bidrage med mindst et tilsvarende beløb). Nogle af projekterne modtog støtte i tre år, mens andre modtog støtte i fire. Dette indebærer, at der i 1994 fortsat var 25 pilotprojekter, der var i gang. I bilag 2 findes der en liste over pilotprojekterne.

2.5 Supplerende foranstaltninger (streng D)

Denne fjerde streng omfatter en række fremmende, evaluerings- og ledsageforanstaltninger. Beslutningen om at bede UPUV'erne om at fremsende supplerende projekter i 1994, i lighed med i 1993, havde tekniske og strategiske formål:

- * **Tekniske formål:** disse hænger sammen med, at UPUV'erne fra 1990 nærmede sig udløbet af deres finansieringsperiode, som fastsat i Rådets afgørelse af 16. december 1988. Det var derfor ikke muligt at støtte 1990-UPUV'erne direkte under COMETT-programmets streng om Det europæiske Net, men samtidig var der i Kommissionen og i COMETT-Udvalget en stærk fornemmelse af, at UPUV'erne havde behov for yderligere støtte. De mest passende midler var at indføre en mulighed for at fremsende finansieringsansøgninger under COMETT's supplerende foranstaltninger for 1990-UPUV'erne i forbindelse med indkaldelserne i 1993 og 1994.
- * **Strategiske formål:** disse tager udgangspunkt i adskillige overvejelser:
 - * betydelige socio-økonomiske og teknologiske udviklinger i Europa, siden COMETT II først blev planlagt, som har berørt samarbejdsklimaet mellem de højere læreanstalter og erhvervslivet;
 - * hvert UPUV har udviklet sin egen dynamik og udsigter og er blevet et mikrokosmos i samarbejdet mellem universitet og virksomhed med forskellige specifikke prioriteter og behov;
 - * behovet for at tilskynde UPUV'erne til at anlægge mere langsigtede strategier med det formål at styrke deres potentielle rolle i næste fase af programmerne for samarbejde mellem universitet og virksomhed, både på EU-plan i perioden 1995-99, og på nationalt og regionalt plan.

De godkendte UPUV'er blev anmodet om at stille forslag til projekter, som supplerer formålene i COMETT-programmet som helhed, og som gør det muligt for UPUV'erne at udvikle og udbygge deres institutionelle rolle som bindeled mellem de højere læreanstalter og erhvervslivet inden for den sektorspecifikke og/eller regionale kontekst, som de arbejder i.

UPUV'ernes strategiske modeller har to dimensioner. Den første dimension omfatter generelle hensigtserklæringer vedrørende UPUV'ernes værdi og formål. Disse synes at være tæt forbundet med COMETT-programmets oprindelige mål og aktiviteter. Den anden dimension fokuserer på UPUV'ernes engagement i initiativer, der er grundlæggende forskellige fra dem i COMETT II. Denne tendens er almindelig i de mere avancerede modeller af UPUV'ernes strategiske planlægning, og hvor UPUV'erne helt klart arbejder inden for en lang række aktivitetsområder.

Det er fælles for de enkelte strategiske modeller i UPUV, at de indeholder elementer fra begge dimensioner. Typisk vil det dreje sig om en grundlæggende hensigtserklæring, der lægger vægt på COMETT-relaterede spørgsmål, og en mere langsigtet strategiaktivitetsplan, der omfatter en række initiativer, der går ud over målsætningerne i COMETT-programmet.

Generelle UPUV-strategier - UPUV-missioner

Aktioner og strategie	Projekter
<ul style="list-style-type: none"> * Støtte til generelle COMETT-formål * bevidstgørelse om COMETT-programmet * Markedsføring af UPUV'er og COMETT-programmet; vedtagelse af en markedsføringsstrategi * fremme af forbindelser mellem højere læreanstalter og virksomheder, deres eventuelle rolle i spørgsmål, der vedrører uddannelse inden for teknologi, den europæiske dimension, kvalifikationsbehov og udvikling af nyskabende uddannelsesplaner og kvalifikationer, og det bidrag, de måtte yde til udvikling af passende uddannelsesværktøjer * konsolidering af UPUV-nettet, både på mikro- og makroplan * evaluering af virkningen af COMETT-programmet i regionen eller sektoren * udvikling af COMETT-kvalitets-standarder * Udvikling af kerneområder, såsom: <ul style="list-style-type: none"> - markedsføring af upuv tjenester til virksomheder med henblik på at fremme deres aktive deltagelse i udviklingsprojekter; - gennemførelse af analyser af uddannelsesbehovene i virksomhederne; - tilbud om de nødvendige uddannelses- og mobilitetsmuligheder for at leve op til veldefinerede behov; - overvågning af ledsageaktiviteter 	<ul style="list-style-type: none"> * COMPASS-konference (DK) om udveksling af medarbejdere eller Batech (I) skal undersøge UPUV-modeller og fremgangsmåder til uddannelse af undervisere * Deus-konference (DK) om fjernundervisning eller Viking-Forum (N) om livslang uddannelse i erhvervslivet * UPUV Donau (A) markedsføringsmodel vedrørende samarbejde mellem nøgleaktører i regionen * Eurobuild (S) og BAP (D) vil udarbejde en håndbog for etablering og styring af COMETT-lignende kurser * UPUV BIO M.E.C. (DK) vil bygge en COMETT-stand til brug ved fremme af programmet under møder og handelsmesser * TTS (UK) vil oprette en række under-net i den lokale region, hvorigennem koordineringen af forbindelserne mellem universiteter og virksomheder kan håndteres mere effektivt * UPUV Sydsverige (S) vil etablere regionale under-kontorer i Sverige, der skal "repræsentere regionen bedre og tiltrække flere partnere" * I 1993 slog italienske UPUV'er - både sektorspecifikke og regionale - sig sammen om projekter til udvikling af et nationalt netværk, kaldet Programma Futuro * ADEIT (E) og Action Line (GR) vil udvikle en TQM-håndbog for UPUV'er * Zuid NL, Artiste vil udarbejde en komparativ analyse af uddannelsesbehovene * Target (UK) har til hensigt at gennemføre analyser af uddannelsesbehovet inden for sygehusvæsenet, hvorefter hospitalsansatte vil få udarbejdet individuelle uddannelsesplaner. UPUV'et vil da spille en førende rolle i tilrettelæggelsen af uddannelsesaktiviteterne * UPUV Mid West (IRL), en akkrediteret arrangør af regionale udviklingsprojekter inden for EU, vil iværksætte en gebyrpligtig service over for dets kunder/partnere, efterhånden som de fremmer EU-støttede projekter.

* Udviklinger og resultater i 1994

2.5.2 I alt 144 UPUV'er indsendte ansøgninger om streng B. Af de 207 forelagte delprojekter blev 170 godkendt til at modtage tilskud fra Kommissionen. Resultatet af udvælgelsesprocedurene var, at UPUV'erne tildelt kontrakter for i alt 2.721.650 ECU under streng D.

2.6 COMETT's merværdi

COMETT-programmet har opbygget et afbalanceret net for samarbejde mellem universiteter og virksomheder, som har skabt meget værdifulde kontakter i hele Europa. En lang række nye samarbejdsområder bidrager nu aktivt til den økonomiske og sociale velfærd i Fællesskabet. Der er tilrettelagt et stort antal udvekslinger af studerende og medarbejdere mellem lande, der aldrig tidligere havde udviklet hverken studerende eller medarbejdere. Uden støtten fra COMETT og oprettelsen af COMETT's net af UPUV'er, ville disse udvekslinger aldrig være kommet i stand. Ved at arbejde frem mod en bedre forståelse for de nationale vilkår for praktikophold for studerende og efter- og videreuddannelse har COMETT været med til at øge integrationen i Det Europæiske Fællesskab.

I nogle lande og regioner har COMETT fungeret som noget af en katalysator på efter- og videreuddannelsesmarkedet. I andre lande har COMETT gjort markedet for højteknologikurser mere varieret, gennemsigtigt og forbedret dets kvalitet. Uden støtten fra COMETT ville mange universiteter ikke have været i stand til at investere i efter- og videreuddannelsesprogrammer.

COMETT-projekterne giver tilbagemeldinger til de lokale uddannelsessystemer, som på denne baggrund kan forbedre deres læseplaner. For mange universiteter har COMETT været deres første erfaring med et EF-program. COMETT har desuden bidraget til overvejelserne om og kendskabet til strukturelle og administrative spørgsmål til disse institutioner.

COMETT har været særlig opmærksom på den regionale udvikling og har etableret et meget aktivt net af uddannelsespartnerskaber mellem universiteter og virksomheder i Fællesskabet, og på det seneste også i EFTA-landene. COMETT-programmet omfatter en lang række projekter, der specielt tager sigte på at overføre viden og kvalifikationer fra de mest udviklede regioner i Fællesskabet til mindre gunstigt stillede regioner. Sådanne projekter forekommer inden for alle strenge og sektorer, men de er af særlig betydning for erhvervslivet i de mindst udviklede regioner.

2.7 COMETT's regionale profiler

Som et supplement til evalueringen af COMETT-programmet er Kommissionen ved at udarbejde en række ajourførte regionale profiler for at skitsere udviklingen af COMETT's

regionale dimension i hele programmets levetid.

Profilerne beskriver COMETT-programmets hovedelementer i hver region og har til formål at afdække den virkning, programmet har haft på disse europæiske regioner. Der er udarbejdet i alt 121 regionale COMETT-profiler for alle de 19 lande, der deltager i COMETT-programmet.

2.8 Budget

Det beløb, der er nødvendigt til COMETT II for perioden 1990-1994, anslås i artikel 4 i Rådets afgørelse af 16. december 1988 til at være 200 mio ECU; hertil kommer EFTA-landenes bidrag på 30 mio ECU; disse to beløb skal tilsammen dække alle de foranstaltninger, der finansieres under programmets fire strenge.

Det skal bemærkes, at der hvert år ansøges om ca. ti gange så stort et beløb, som der er til rådighed. Det er et klart vidnesbyrd om erhvervslivets interesse for uddannelsesaktiviteter.

Der blev afsat i alt 29,71 mio ECU til de projekter, der blev godkendt i 1994. Bevillingerne blev fordelt som følger: 18,95 mio ECU til praktikophold for studerende, 1,76 mio ECU til udveksling af medarbejdere, 6,28 mio ECU til kortvarige kurser og 2,72 til supplerende foranstaltninger. Når man medregner de projekter, der blev godkendt i tidligere år, og som stadig er aktive (10,4 mio ECU), bevilgede Det Europæiske Fællesskab i alt 40,11 mio ECU til uddannelse i teknologi inden for rammerne af COMETT-programmet i 1994.

1994-budgettet, inkl. EFTA-landene (mio ECU)		
	Tildelinger i 1994	Tildelinger til kontrakter, der startede de foregående år
UPIIV-stotte (Streng A)		2,05
Praktikophold for studerende (Streng Ba)	18,95	
Udveksling af medarbejdere (Streng Bc)	1,76	
Kortvarige kurser (Streng Ca)	6,28	
Undervisnings-materialer (Streng Cb)		6,75
Pilotprojekter (Streng Cc)		1,6
Supplerende foranstaltninger (Streng D)	2,72	
I alt	29,71	10,4

III. PROGRAMMETS GENNEMFØRELSE

3.1 Udvælgelsesprocessen for 1994

I 1994 var udvælgelsen begrænset til UPUV'er, der modtog tilskud fra COMETT-programmet, og udvælgelsesprocessen svarede nøje til den, der blev anvendt de foregående år:

- * Først en indledende bedømmelse af ansøgningerne, foretaget af Kommissionen med bistand fra COMETT Technical Assistance Office. Takket være denne fremgangsmåde blev alle ikke-støtteberettigede ansøgninger sorteret fra på et tidligt tidspunkt (f.eks. projekter, der ikke var tværnationale eller ikke omfattede et partnerskab mellem universiteter og virksomheder), og jorden var dermed gødet for udvælgelsesprocedurens senere stadier.
- * De kriterier, der blev lagt til grund for udvælgelsen af projekterne, er dem, der fremgår af Vademecum og Ansøgningspakken. Projekterne skal i henhold til de grundlæggende formål med programmet omfatte et samarbejde mellem universiteter og virksomheder om videregående uddannelse i teknologi og teknologianvendelse.
- * Dernæst bestræbelserne på at opnå sammenhæng med de øvrige fællesskabsprogrammer - dem, der knytter sig til rammeprogrammet for forskning og udvikling, og dem, der retter sig mere direkte mod specifikke sektorer, som f.eks. det strategiske program til fordel for de små og mellemstore virksomheder. De fællesskabsprogrammer, som COMETT har knyttet nære forbindelser til, er DELTA¹, ERASMUS², FORCE³, EUROTECNET⁴, LINGUA⁵, og TEMPUS⁶.
- * Projekterne blev derefter vurderet af COMETT's Ekspertudvalg, som er sammensat af uafhængige eksperter fra universiteter og virksomheder. Ekspertudvalget trådte sammen for at foretage denne vurdering den 14. februar 1994.
- * Der blev således opstillet en foreløbig liste over godkendte projekter, der blev forelagt COMETT-Udvalget og COMETT's Blandede EØF-EFTA-Udvalg den 16.

¹ DELTA - Det teknologiske fremskridt i teknologiens tjeneste i Europa. Rådets beslutning 88/417/EØF, EFT nr. L 206, af 30. juli 1988, s. 20

² ERASMUS - Fællesskabets handlingsprogram til fremme af de studerendes mobilitet. Rådets afgørelse 87/327/EØF, EFT nr. L 166 af 25.6.1987, s. 20-24.

³ FORCE - Fællesskabets handlingsprogram til udvikling af efter- og videreuddannelse i Det Europæiske Fællesskab. Rådets afgørelse 90/267/EØF, EFT nr. L 156 af 21.6.1990, s. 1.

⁴ EUROTECNET - Fællesskabets handlingsprogram til fremme af innovation inden for erhvervsuddannelse som følge af ny teknologi i Det Europæiske Fællesskab, COM (85) 167 Final

⁵ LINGUA - Fællesskabets handlingsprogram til fremme af kendskabet til fremmedsprog i Det Europæiske Fællesskab. Rådets afgørelse 89/489/EØF, EFT nr. L 239 af 28.6.1989, s. 24.

⁶ TEMPUS - program for tværeurøpæisk mobilitet inden for de videregående uddannelser. Rådets afgørelse 90/233/EØF, EFT nr. L 131 af 23.5.1990, s. 24.

forelagt COMETT-Udvalget og COMETT's Blandede EØF-EFTA-Udvalg den 16. marts 1994. I overensstemmelse med bestemmelserne i afgørelsen om COMETT fik udvalget lejlighed til at afgive udtalelse om projekter, for hvilke der var foreslået et fællesskabstilskud på over 100.000 ECU.

- * Endelig fastlagde Kommissionen under hensyntagen til udtalelserne fra COMETT-Udvalget og COMETT's Blandede EØF-EFTA-Udvalg den endelige liste over de projekter, der skulle have tildelt fællesskabsstøtte.

3.2 COMETT-udvalget og De Blandede EØF-EFTA-Udvalg

- 3.2.1 COMETT-programmet har udviklet sig i tæt samarbejde med COMETT-Udvalget. Udvalget har til opgave at bistå Kommissionen ved iværksættelsen af COMETT-programmet. Udvalget består af to repræsentanter for hver medlemsstat, som Kommissionen udpeger efter indstilling fra medlemsstaterne. Der deltager også to repræsentanter for arbejdsmarkedets parter, med observatørstatus. Kommissionen besætter formandsposten og varetager udvalgets sekretariatsarbejde.
- 3.2.2 Kommissionen kan høre udvalget om ethvert spørgsmål vedrørende iværksættelsen af COMETT-programmet. Udvalget afgiver bl.a. udtalelse om de generelle retningslinjer for COMETT-programmet, de generelle retningslinjer vedrørende den støtte, der ydes af Fællesskabet, projektudvælgelsesproceduren og alle foranstaltninger, der kræver et fællesskabstilskud på over 100.000 ECU.
- 3.2.3 Siden starten af COMETT II har EFTA-landene deltaget i COMETT-programmet, og der er derfor nedsat et Blandet EØF-EFTA-Udvalg mellem Det Europæiske Fællesskab og hvert enkelt EFTA-land.
- 3.2.4 COMETT-Udvalget afholdt to formelle møder (den 16.-17. marts 1994 og 9. november 1994). De Blandede EØF-EFTA-Udvalg trådte sammen den 28. april 1993 og den 15. juli 1993.

I bilag 4 findes en liste over medlemmerne af COMETT-Udvalget og af De Blandede EØF-EFTA-Udvalg.

3.3 COMETT-Informationscentre

- 3.4.1 Med henblik på at lette og forøge formidlingen af informationer om COMETT er der blevet oprettet et nationalt informationscenter i hver enkelt medlemsstat, og fra og med COMETT II også i hvert af EFTA-landene. De forskellige informationscentres præcise opgaver og arbejdsprogram

varierer fra land til land afhængigt af de lokale behov og vilkår. Informationscentrenes hovedopgave er at besvare forespørgsler om COMETT-programmet, herunder navnlig om projekter, der ledes af organisationer i det pågældende land og at udarbejde informativt materiale (brochurer, nyhedsbreve, osv.). Informationscentrene lægger særlig vægt på informationsformidlingen til virksomhederne. De tilrettelægger også informationsdage, workshops og pressekonferencer, yder bistand ved udarbejdelsen af nye ansøgninger og udbreder de resultater, COMETT-projekterne har frembragt. Endelig hjælper informationscentrene i samarbejde med UPUV'erne initiativtagere til COMETT-projekter i deres land med at finde projektpartnere og informere om resultater fra projekter i andre lande.

- 3.3.2 Kommissionen yder økonomisk støtte til delvis dækning af udgifterne i forbindelse med informationscentrenes aktiviteter. Desuden leverer Kommissionen forskellige former for dokumentation, tjenester og informations- og udstillingsmateriale til brug for informationscentrene. I bilag 5 findes en liste over COMETT- Informationscentrene.

3.4 COMETT-eksperter

- 3.4.1 Kommissionen har i henhold til Rådets afgørelse nedsat Ekspertudvalget vedrørende COMETT som en ekstra mulighed for at trække på teknisk rådgivning og ekspertise. Medlemmerne er udpeget af Kommissionen på grundlag af deres personlige kendskab til særlige tekniske områder eller sektorer inden for COMETT's arbejdsfelt. Udvalget er sammensat så bredt, at der er mindst én ekspert fra hvert deltagerland, hvorved der sikres indsigt i graden af teknologiudnyttelsen i alle disse lande. Ekspertudvalget trådte sammen den 14. februar 1994. Hovedformålet med mødet var at gennemgå de projektforslag, som Kommissionen havde modtaget under indkaldelsen af ansøgninger for 1994. Deres deltagelse i overvågningen af projekterne og deres tekniske udtalelser var med til at sikre, at Kommissionen kunne udvælge de mest velegnede projekter til at nå de mål, der er fastsat for COMETT.

3.4.2 Projektrådgivere

Da pilotprojekterne (som blev godkendt i 1990) skulle bruges som forbilleder, og da de var så omfattende, blev der udpeget projektrådgivere til hvert enkelt pilotprojekt i hele deres levetid. Der blev herved etableret en trepartsforbindelse mellem projektkoordinatoren, COMETT-projektlederen og

projektrådgiveren. Denne proces har vist sig at være meget givtig, og den har sikret, at pilotprojekterne har fået en god udvikling.

3.5 Teknisk bistand

3.5.1 Gennemførelsen af COMETT foretages med bistand af COMETT Technical Assistance Office, som er en almennyttig organisation, som der er indgået en passende kontrakt med.

3.6 Samarbejdet med andre fællesskabsprogrammer

3.6.1 Et vigtigt aspekt i COMETT er de muligheder, programmet indeholder for synergi med andre fællesskabsprogrammer. COMETT supplerer Fællesskabets strategi inden for FoU og innovation ved at medvirke til at uddanne den højt kvalificerede arbejdskraft, der er en nødvendig forudsætning for udviklingen, overførslen og udnyttelsen af nye teknologier. Der finder en intens udveksling af oplysninger sted, såvel ved udvælgelsen af projekterne som ved den løbende overvågning og udvikling af COMETT-programmet. COMETT-projekterne har også etableret forbindelser mellem organisationer, der deltager i en række af Kommissionens FoU-programmer. Der er en særlig tæt forbindelse mellem COMETT og DELTA på grund af de to programmets indbyrdes forbundne målsætninger om støtte til uddannelse i teknologi.

I 1994 kom COMETT-DELTA-forbindelserne konkret til udtryk gennem et samarbejde mellem de to programmer om COMETT-pilotprojekter, der har nær tilknytning til de aktuelle DELTA-projekter, som f.eks. COSTEL (COMETT) og COSYS (DELTA), DEDICATED (både DELTA og COMETT), MTS (DELTA) og ECOAUDIT (COMETT), OSCAR (DELTA) og AERONAUTICS (COMETT) samt JANUS (DELTA) og EMBA (COMETT).

Samarbejdet mellem Enhed E under GD XIII, der er ansvarlig for Information Market Policy ACTION (IMPACT), GD XXII og UPUV'erne fortsatte i 1994. I fortsættelse af et møde i september 1993 mellem repræsentanter for IMPACT, GD XXII og en række UPUV'er under COMETT, blev der truffet beslutning om, at ti UPUV'er skulle arrangere kurser i 1994. Kurserne henvendte sig til informationsformidlere og omhandlede elektronisk informationsformidling. Repræsentanter fra handelskamre, erhvervsorganisationer, regionale enheder, handelssammenslutninger, osv. var deltagere. I 1994 blev der afholdt ti kurser i syv lande (Spanien, Frankrig, Italien, Grækenland, England, Irland og

Tyskland) og der vil i 1995 blive afholdt kurser i otte lande, bl.a. i Østrig, Finland og Portugal.

- 3.6.2 COMETT supplerer aktiviteterne under ERASMUS-programmet, for så vidt angår de studerendes mobilitet. Det supplerer også FORCE-programmet til udvikling af efter- og videreuddannelse og EUROTECNET-programmet for erhvervsmæssig uddannelse i informationsteknologi. Der er også forbindelser til LINGUA-programmet og til TEMPUS-programmet.
- 3.6.3 ERASMUS-programmet blev vedtaget af Rådet i juni 1987 med henblik på at fremme det interuniversitære samarbejde; formålet var navnlig væsentligt at øge antallet af universitetsstuderende, der tilbringer en integreret studieperiode i en anden medlemsstat. Selv om der er en række væsentlige forskelle mellem de to programmets specifikke målsætninger, formål og aktioner, har COMETT og ERASMUS begge til formål at tilskynde studerende til at tilbringe anerkendte studieperioder i andre medlemsstater. TEMPUS-programmet, der specielt er udformet med henblik på at udvikle de højere uddannelsessystemer i landene i Central- og Østeuropa, blev vedtaget af Ministerrådet den 7. maj 1990. Der er oprettet tætte forbindelser for at sikre den bedst mulige koordination i den samlede gennemførelse og overvågning af de tre programmer.

IV. EVALUERING

4.1 Baggrund for evalueringen af COMETT II

I artikel 6 i Rådets afgørelse om COMETT II hedder det: "Kommissionen forelægger inden den 30. juni 1995 Rådet, Europa-Parlamentet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg en endelig evalueringsrapport om de erfaringer, der er gjort, og om resultaterne af COMETT II, sammenholdt med de i artikel 3 fastsatte formål med programmet. Med henblik herpå opfordrer Kommissionen medlemsstaterne til at fremsende et bidrag i form af en redegørelse for de nationale foranstaltninger, der er truffet til gennemførelse af COMETT II."

Ud over den retlige forpligtelse, der er fastlagt ved Rådets afgørelse, er det Kommissionens ønske at foretage en bredere evaluering, så der kan trækkes på erfaringerne til gavn for en mere effektiv administration i fremtiden. Der er en række hovedelementer i iværksættelsen af COMETT: (1) de kvalifikationer, som de forskellige typer af uddannelsessystem giver, skal imødekomme de faglige kvalifikationsbehov, der efterspørges af erhvervslivet; (2)

nødvendigheden af at forbedre strukturen i mekanismerne for teknologioverførsel mellem forskning og erhvervsliv med det formål at forbedre EU-virksomhedernes konkurrenceevne; og (3) nødvendigheden af at give nye retningslinjer for de mekanismer, der skal etablere en dialog mellem universiteter og erhvervsliv.

Efterhånden som COMETT II nærmer sig afslutningen, vil resultaterne af programmet blive evalueret. Ud over at fokusere på, om programmet har nået sine mål, vil der ved evalueringen blive taget højde for, hvordan resultaterne er blevet opnået, hvad der har været fordelene ved et samarbejde mellem universitet og virksomhed, og i hvilken kontekst et sådant samarbejde er givtigt. Formålet med denne øvelse er for alle europæiske organisationer - fra Kommissionen til de nationale regeringer, til universiteter og virksomheder over hele Europa - at udnytte erfaringerne fra COMETT-programmet, således at de kan drage nytte heraf til fremtidige programmer og aktiviteter. Selv om COMETT nærmer sig sin afslutning vil samarbejdet mellem universitet og virksomhed vedblive med at være et strategisk nøgleområde for den fremtidige udvikling af Den Europæiske Union. De måder, hvorpå COMETT-programmet og dets initiativtagere med held har mødt udfordringerne med at skabe og perfektionere et tværnationalt samarbejde mellem universitet og virksomhed, skal gøres tilgængelige for et bredt europæisk publikum.

Evalueringen vil blive baseret på en tregretnet fremgangsmåde:

- * på et institutionelt plan vil de nationale myndigheder gennemføre en gennemgang af de enkelte landes erfaringer med hensyn til programmets virkninger;

- * på et teknisk plan vil der i en række målrettede rapporter ske en analyse af programmets udvikling i overensstemmelse med dets fire strenge. Baseret på projektledernes endelige rapporter bliver disse tekniske rapporter udarbejdet af Task Force i samarbejde med Technical Assistance Office.

- * en række tværgående spørgsmål analyseres for at evaluere COMETT's bidrag til den videre kontekst af europæisk politik og udvikling på uddannelses- og videreuddannelsesområdet. For at sikre, at rapporterne afspejler de faktiske omstændigheder, udarbejdes de hovedsagelig af eksterne bidragsydere.

4.2 Medlemsstaternes og EFTA-landenes bidrag

I kølvandet på drøftelser i COMETT-Udvalget vedrørende artikel 6 i afgørelsen om COMETT II har de deltagende regeringer gennemført en national evaluering, som så især på COMETT-programmets virkning på nationalt og regionalt plan og COMETT-aktionernes forhold til nationale/regionale programmer (før, nu og fremover).

Hvert deltagende land har iværksat og gennemført sin egen evaluering. De nationale evalueringer fokuserer i deres indhold på følgende nøglefaktorer:

- * I hvilket omfang har COMETT-programmet været afgørende for debatten i det pågældende land om samarbejdet mellem universitet og virksomhed?
- * I hvor stort omfang har de regionale og sektorspecifikke UPUV-net bidraget til uddannelses- og teknologirelaterede spørgsmål i det pågældende land og dets regioner?
- * Har mobilitetsaktionerne under COMETT ydet et bidrag til fornyelser i samarbejdet mellem universitet og virksomhed i det enkelte land?
- * Har COMETT-programmet været ansvarlig for udviklingen af nye samarbejdsmodeller inden for uddannelseskurser i det pågældende land?

4.3 Præsentation af andre evalueringsaktiviteter iværksat af Kommissionen

Der er blevet iværksat to aktiviteter:

- * en intern undersøgelse baseret på de endelige rapporter, der er fremsendt af projekterne;
- * en eksternt undersøgelse, hvor nogle mennesker er ved at analysere COMETT-programmernes virkning på specifikke emner.

4.3.1 Internt bidrag

Kommissionen har, med støtte af Technical Assistance Office, udarbejdet kvalitative og kvantitative rapporter, der sætter fokus på hver enkelt programstrengs udvikling og resultater.

Disse undersøgelser er primært baseret på analyser af de endelige rapporter om aktiviteter fra hver enkelt streng, som allerede er blevet fremsendt af projektlederne og koordinatorene for perioden 1990-1993. På baggrund af de oplysninger, der er indeholdt i de endelige rapporter, der er blevet fremsendt til Technical Assistance Office, omfatter undersøgelserne også skøn over resultaterne af programmet over hele programmets fem år fra 1990-1994.

Undersøgelserne har til formål at identificere og diskutere nøglespørgsmål, der har udviklet sig under projekternes gennemførelse og at komme med anbefalinger baseret på COMETT-programmets erfaringer med hensyn til fremtidige programmer, der fokuserer på samarbejde mellem universiteter og virksomheder, partnerskaber, fælles mobilitet og fælles uddannelse.

Rapporternes fælles struktur er følgende:

- * Præsentation af strengens formål
- * Kvantitative analyser af resultaterne
- * Kvalitative analyser af resultaterne
- * Anbefalinger til kommende programmer.

Følgende rapporter er blevet udarbejdet/er under udarbejdelse:

Streng A - Netværk og europæiske uddannelsespartnerskaber - COMETT UPUV'er, realiteter og perspektiver

Streng B - COMETT-rapport tværnationale udvekslinger

- * Streng Ba-rapport - tværnationale praktikophold for studerende i europæiske virksomheder
- * Streng Bb-rapport - praktikophold for højtuddannede
- * Streng Bc-rapport - tværnationale udvekslinger af medarbejdere

Streng C - Rapport om fælles uddannelsesprojekter

- * Streng Ca-rapport - kortvarige kurser
- * Streng Cb og Cc-rapport - fælles uddannelses- og pilotprojekter

Streng D - rapport - strategier for samarbejde mellem universiteter og virksomheder.

Den nuværende COMETT-evaluering omfatter tillige en række undersøgelser udarbejdet af Kommissionen med støtte af Technical Assistance Office, der fokuserer på visse tværgående nøglespørgsmål i programmet.

Små- og mellemstore virksomheder i COMETT
 En sektorspecifik oversigt over COMETT
 Forbinde COMETT-erfaringen inden for FoU og uddannelse
 Nationale profiler
 COMETT-statistikker
 COMETT-solstrålehistorier

4.3.2 Eksterne bidrag

For at sikre en fuld og ensartet evaluering af programmet vil der blive gennemført en række undersøgelser fra eksterne gruppers side af specifikke emner, der vedrører COMETT-programmets udfordringer og resultater. Følgende undersøgelser er blevet iværksat:

- * Etablering og udvikling af gode partnerskaber mellem universiteter og virksomheder
- * Samarbejde mellem universiteter og virksomheder og udvikling af nye metoder i efter- og videreuddannelse (CET)
- * Håndbog i hvordan man i analyser skal finde og overvåge kvalifikationsbehov og -mangler
- * Fælles samarbejde COMETT IMPACT
- * COMETT-mobilitet - organisation, forhindringer og løsninger
- * Sektorbestemt undersøgelse - aeronautik
- * COMETT's virkninger på de små og mellemstore virksomheder
- * COMETT-programmets regionale virkning

Oven for nævnte evalueringsdokumenter vil blive færdiggjort inden foråret 1995.

4.4 Konferencer

4.4.1 Kvalifikationsmesse, Hannover, 27.-30 september 1994

COMETT og FORCE-programmet delte en stand på den første uddannelsesmesse nogensinde, der blev afholdt i Hannover i perioden 27.-30. september 1994. Der var i alt otte uddannelsesprojekter, der viste deres resultater, fire fra COMETT og fire fra FORCE. De områder inden for teknologi, der var repræsenteret af COMETT-projekterne, var tryk-teknologi; åben og fjernundervisning; produktions-, planlægnings- og kontrolsystemer; samt kvalitetssikring inden for den medicinske teknologi.

4.4.2 COMETT - evaluering og lære for fremtiden, Bonn, 12.-13. december 1994

Den sidste konference under COMETT-programmet var arrangeret af Kommissionen og det tyske formandskab, og tiltrak mere end 350 deltagere. Konferencen har titlen COMETT - evaluering og konklusioner for fremtiden, og den fokuserede på samarbejdet mellem erhvervsliv og universiteter i Europa før, nu og fremover. I de to dage, konferencen varede, tog de delegerede stilling til det bidrag, som COMETT har ydet til samarbejdet mellem erhvervsliv og universiteter, tværnationalt samarbejde, mobilitet, teknologioverførsel og efter- og videreuddannelse i Europa.

V. KONKLUSION

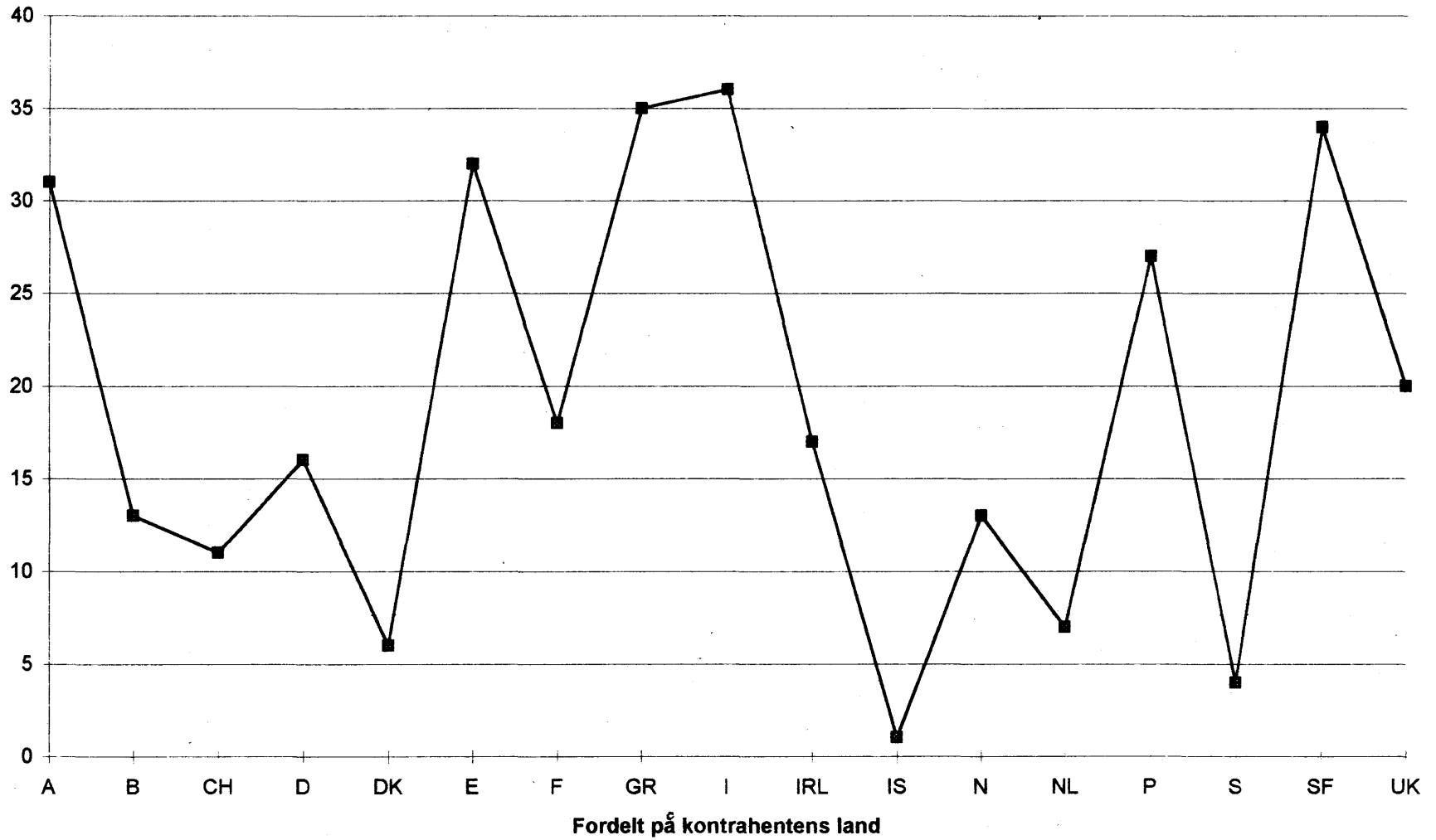
Programmet har, i det sidste år af sin løbetid, konsolideret sit omfattende net for samarbejde mellem universiteter og virksomheder og har etableret overordentlig vigtige forbindelser i hele Europa. COMETT har fortsat bidraget til at gøre uddannelsen i højteknologi bedre, mere gennemsigtig og mere

kvalitetsbetonet. I 1994 har COMETT's UPUV'er aktivt medvirket til at forberede de nye EU-programmer inden for uddannelse og skulle være godt rustet til at deltage fuldt ud i næste generation af fællesskabsinitiativer.

BILAG 1

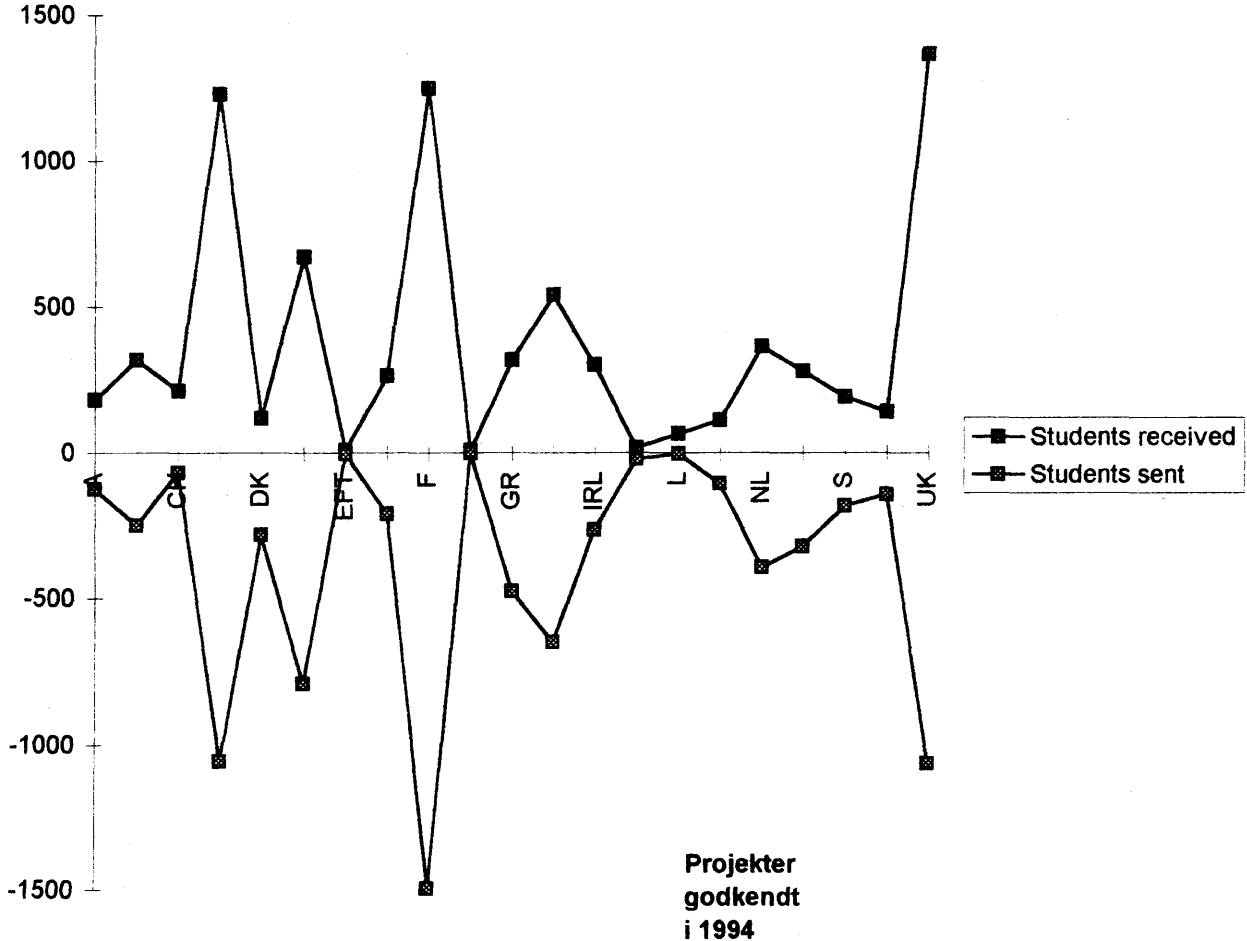
Statistisk oversigt

Fordeling af udvekslinger af medarbejdere, godkendt i 1994

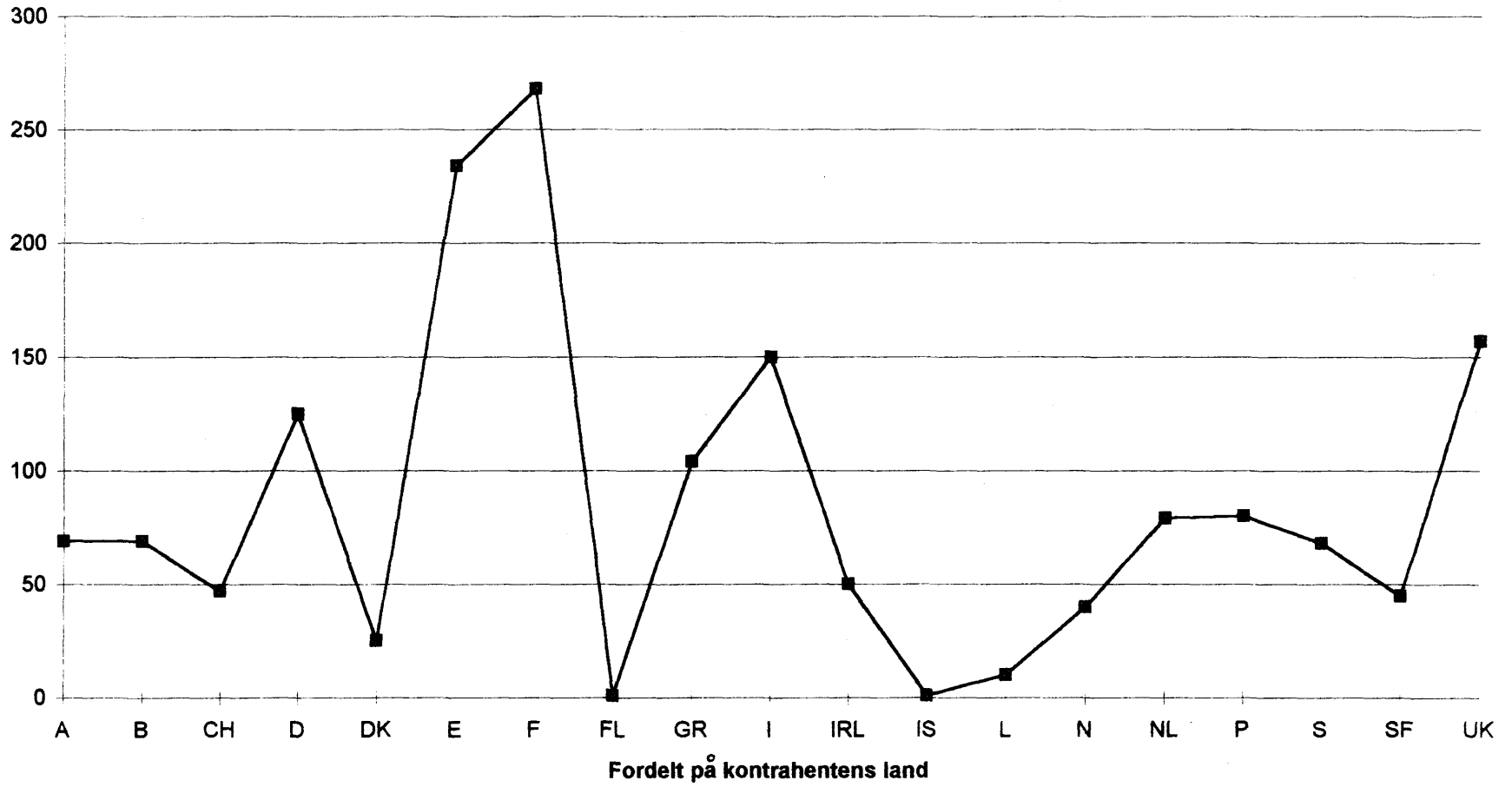

12

Tværnationale strømme af studerende

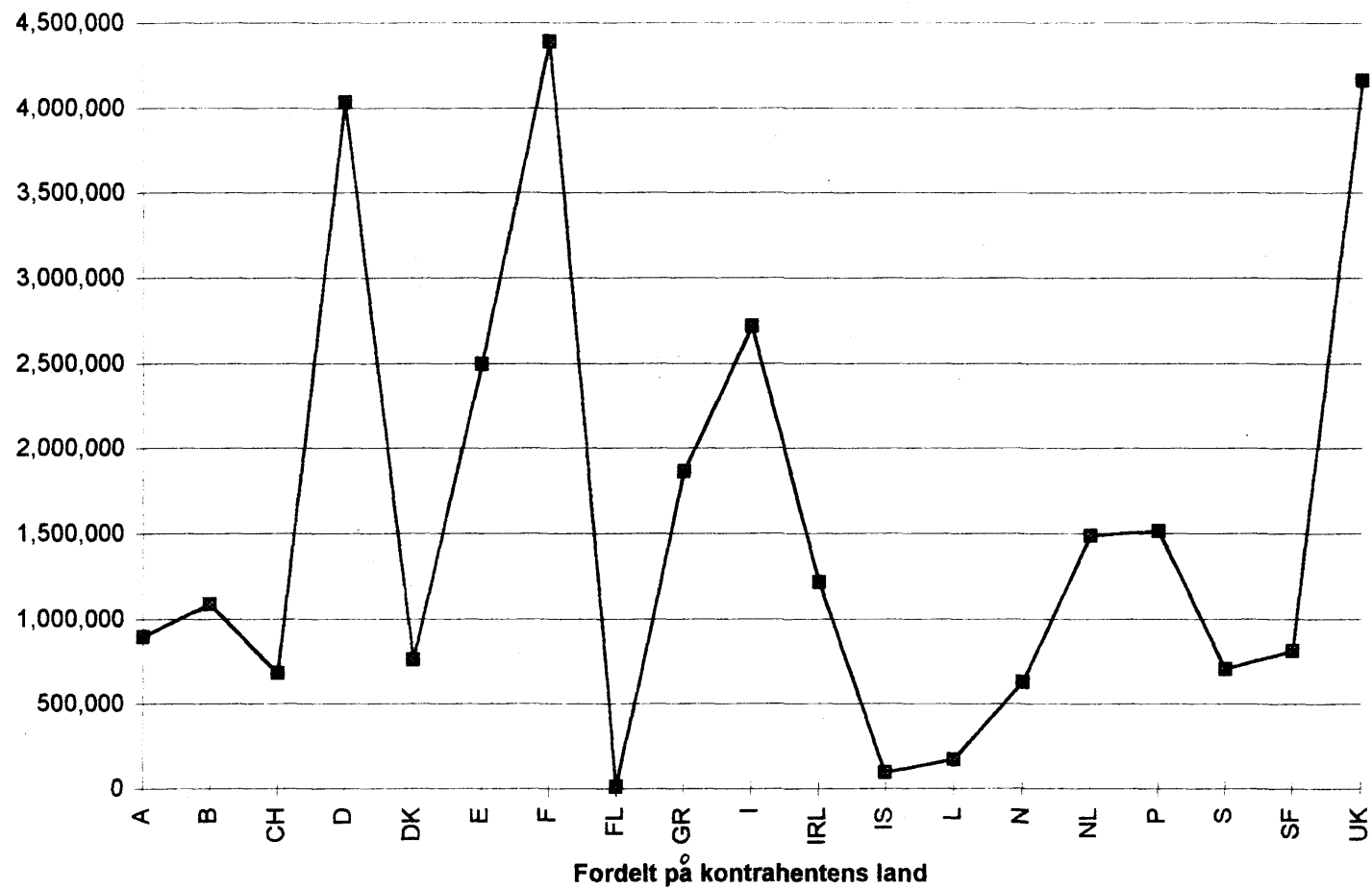

Antal Ca-kurser godkendt i 1994

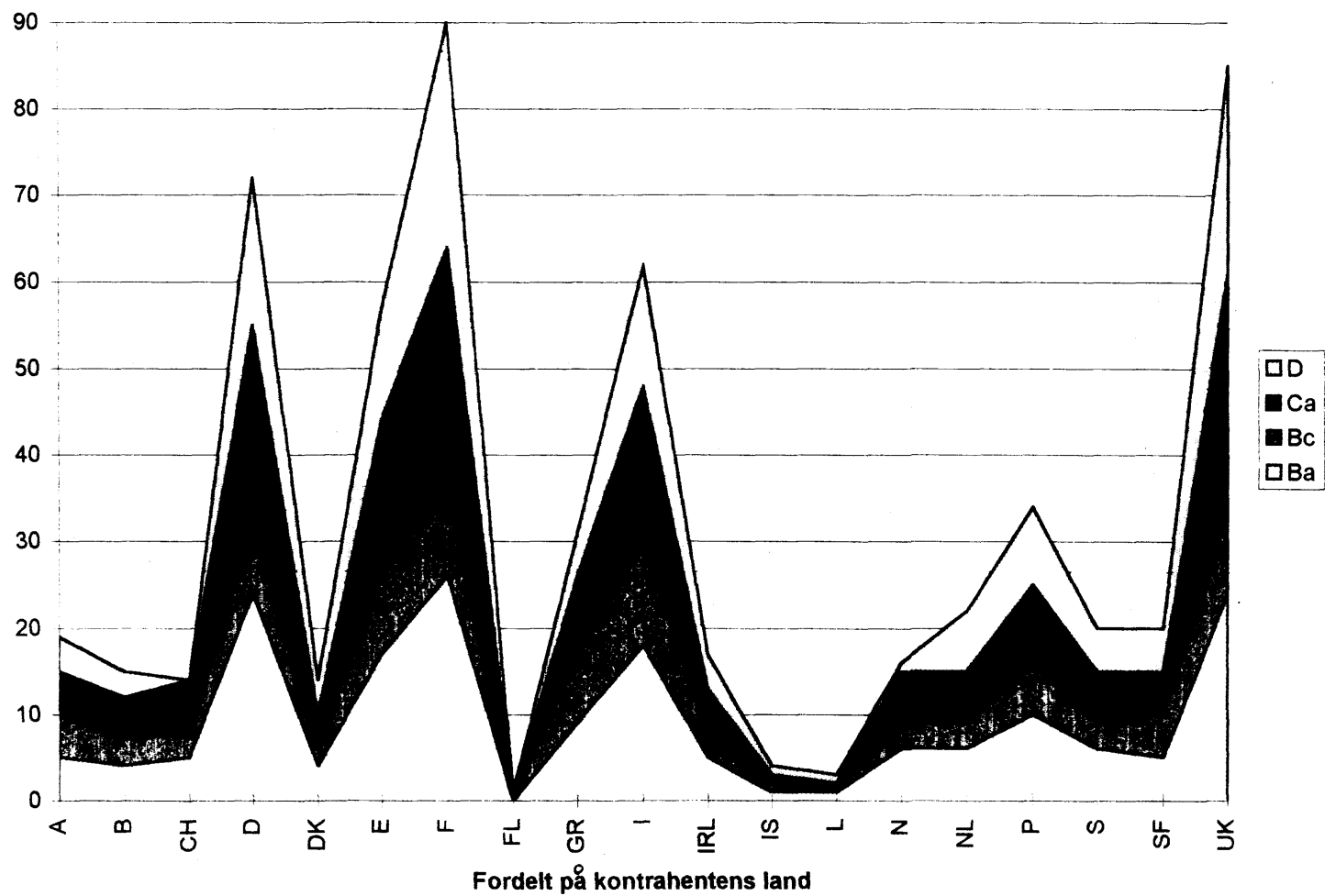

67

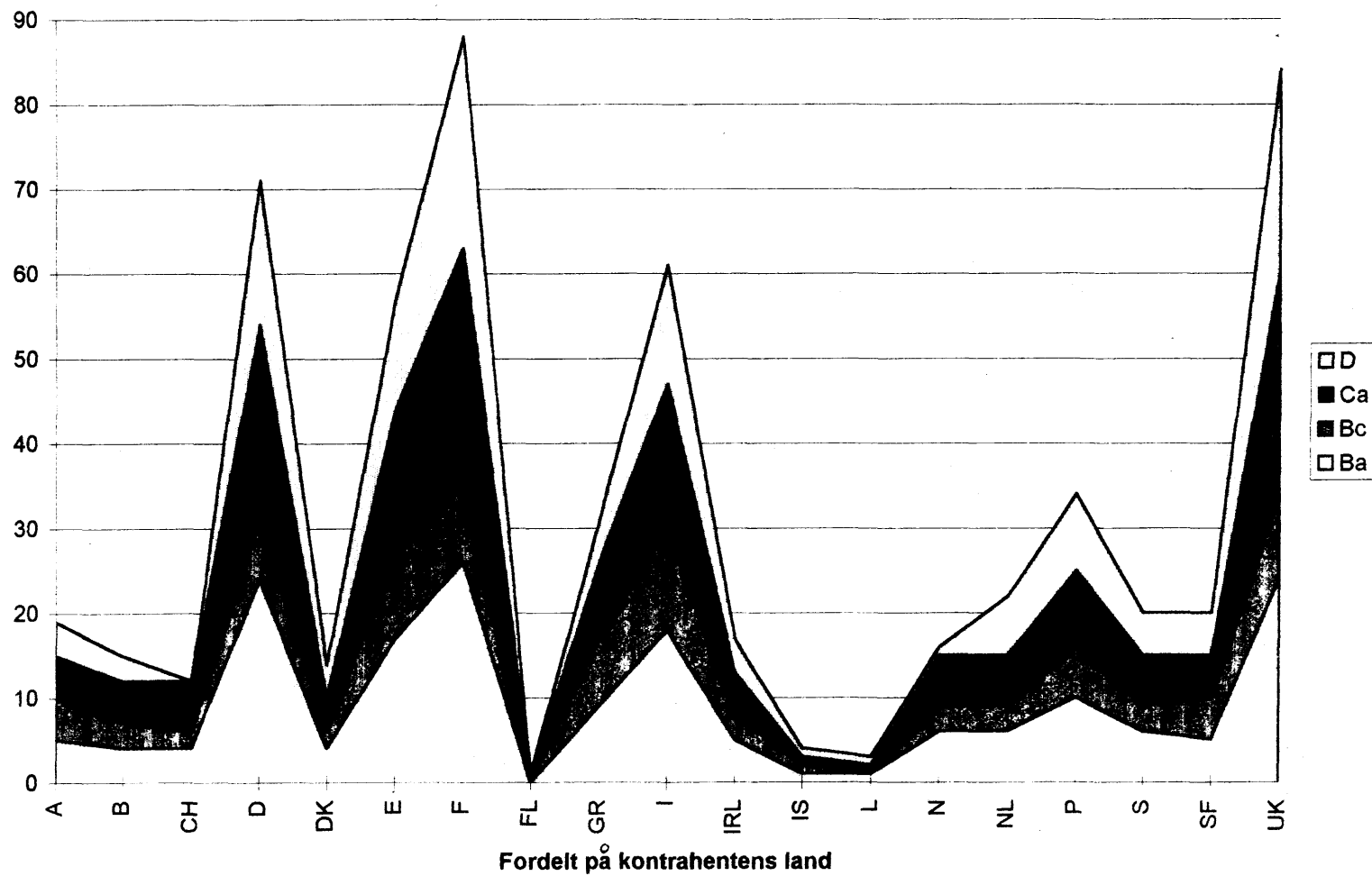
Fordeling af budgetmidler til projekter godkendt i 1994

Antal forelagte projekter i 1994

Antal godkendte projekter i 1994

BILAG 2

COMETT Pilotprojekter

COMETT Pilotprojekter

EUROFORM - Centre européen de didactique du secteur microélectrique et des techniques associées. (F)

Formålet med dette projekt er at oprette et europæisk center for uddannelse i mikroelektronik og dertil knyttet teknologi, bestående af et ressourcecenter, et erhvervsuddannelsescenter og en databank over kurser og uddannelser, der tilbydes i hele Europa.

AMIDIS -Development of advanced training activities and educational software in computational engineering. (E)

Formålet med dette projekt er at højne undervisningsstandarden for de europæiske ingeniører, studerende og akademiske medarbejdere i teoretisk og anvendt beregningsmekanik til løsning af ingeniørmæssige problemer.

ATLANTICA. (F)

Hovedformålet med dette projekt er at udvikle undervisningsmetoder for de europæiske atlantiske regioner på grundlag af et tværnationalt samarbejde inden for målrettet teknologiuddannelse, produktivitet og distributionsmekanismer.

BIT - Biotechnology in Training. (UK)

Formålet med dette projekt er at udvikle og harmonisere bioteknologiuddannelsen ved hjælp af laboratoriebaserede kortvarige kurser og en supplerende multimedie-fjernundervisning.

IN#TEL#EC - INtegrated TELecomunications training for The European Community. (P)

Formålet med dette projekt er at afhjælpe mangelen på kvalifikationer og uddannelse for telekommunikationsteknikere ved hjælp af multimedie-undervisningsmoduler samt at udarbejde og udgive et europæisk kompendium for udarbejdelse af fælles erhvervsuddannelsesstandarder.

APACE - Advanced production Engineering Continued Education. (N)

Formålet er at udvikle og udbrede et efter- og videreuddannelsesprogram til fjernundervisning i fremstillingsteknik for maskinindustrien og den elektroniske industri, med anvendelse af modulopbyggede kurser.

ESDEP -European Steel Design Education Programme. (UK)

Dette projekt skal munde ud i et komplet, fleksibelt og rentabelt program for undervisningsmaterialer til uddannelse af studerende og omskoling af nuværende ingeniører inden for stål-design og -konstruktion.

QAMT - Qualitätssicherung Medizintechnik. (D)

For at kunne leve op til kvalitetssikringskravene inden for medicinsk teknologi og

afhjælpe kvalitetsmanglerne, tager dette projekt sigte på at udarbejde uddannelses- og kvalifikationskurser og undervisningsmateriale hertil. Det ønsker at etablere et omfattende samarbejdsnet af universiteter og virksomheder.

ESAVS - European school for postgraduate veterinary training and continuing education. (D)
Hovedformålet med dette projekt er at tilbyde postgraduate kurser, herunder fjernundervisningssystemer, der fører frem til eksaminer inden for alle områder af den avancerede veterinære videnskab, og som er anerkendt i hele Europa.

EMBA - Management of technology in a European environment. (NL)
Formålet med dette projekt er at oprette et europæisk net for fremstilling, distribution og levering af fjernundervisningskurser inden for området teknologistyring i et europæisk miljø.

BIOMERIT - Increased innovation and industrial development in the European agro-food sector through biotechnology exploitation. (IRL)
Dette projekt har til formål at tilbyde undervisning i levnedsmiddelbioteknologi inden for områderne biomolekylær teknik og biologisk fremstilling. Det udvikler metoder til identificering af fordærvende eller sygdomsfremkaldende mikroorganismer i fødevarer.

EUROPIC. (NL)
Projektet beskæftiger sig med europæisk udvikling af postsekundær undervisning af studerende og instruktører i fremstillingsteknikker for integrerede kredsløb. Det udviklede materiale vil blive anvendt af uddannelsesinstitutionerne og elektronikindustrien.

EUROHOT - Design, development, evaluation and dissemination of an open, flexible, distance learning scheme of advanced technical training for the European highway construction and maintenance industry. (IRL)
Formålet med dette projekt er på en økonomisk forsvarlig måde at levere et selvforstærkende, åbent, fleksibelt multimedieprogram for teknisk uddannelse på højt niveau inden for den europæiske motorvejsanlægs- og vedligeholdelsesindustri.

TRITON. (GR)
Dette projekt udvikler undervisningsmateriale og kurser i miljøbeskyttelsesteknologi i forbindelse med forvaltningen af vandressourcerne.

EMOT - European masters programme in management of technology. (UK)
Dette projekt beskæftiger sig med udvikling, markedsføring og udbredelse af postgraduate fjernundervisningsmoduler i teknologi. Modulerne indgår som led i en Mastergrad for studerende, virksomhedsledere og kvalificerede instruktører.

AMES - Advanced Microelectronics Educational Service. (B)

Dette projekt vil skabe en struktur, hvori der anvendes kurser, software og satellituddannelse til uddannelse af designere af digitale mikroelektroniske kredsløb og systemer til særlige, specialiserede anvendelser (ASIC).

AGRO-BIOTECH - Applications of biotechnology in agriculture and agro-food industry. (GR)
Formålet med dette projekt er at skabe en uddannelsesinfrastruktur som en hjælp til virksomhedsledere, teknikere og universitetskandidater med henblik på at udvikle et arbejdskendskab til anvendelsen af bioteknologien i landbruget og levnedsmiddelindustrien.

JESSI-JITT-JESSI Transnational Technology Training. (D)
Hovedformålet med dette projekt er at udvide anvendelsesområdet for JESSI-SMI støtteprojektet til også at omfatte andre lande og bevare den europæiske konkurrenceevne inden for mikroelektronik.

TALAT - Training for Aluminium Application Technologies. (D)
Formålet med dette projekt er at udforme, udvikle og afprøve undervisningsmateriale inden for avanceret aluminiumanvendelsesteknologi, og at gøre de europæiske eksperter i anvendelse af aluminium endnu bedre kvalificerede.

COSTEL - COurse System for TELEcommunicationed training and innovation management. (DK)
Formålet med dette projekt er at udvikle og markedsføre et kursussystem til uddannelse af instruktører og datamatstøttede samarbejdsopgaver med on-line støtte, vedrørende anvendelsen af datamatstøttede og telekommunikationsstøttede løsninger for uddannelsen.

E.T. - Education in the transport sector E.T. project. (DK)
Formålet med projektet er at forbedre kvalifikationen i transportsektoren ved at udvikle og afholde kurser i informatik og telematik med relevans for medarbejderne i transportsektoren.

EUROMOTOR - Training modules - Innovation in motor vehicle design and manufacture. (UK)
Formålet med dette projekt er at højne kundskabsniveauet i den europæiske motorkøretøjsindustri ved at udvikle fælles uddannelsesprogrammer på højt niveau og herunder anvende moduler og multimedieteknikker i motorkøretøjsdesign og - fremstilling.

TQC - Total Quality Control in production industry. (S)
Formålet med dette projekt er at fremstille og distribuere kursusmoduler inden for total kontrol med direkte anvendelse i virksomhedernes forvaltning og fremstillingsproces (navnlig i små og mellemstore virksomheder).

EUROCHEMOMETRICS - Chemometrics and qualimetrics for the chemical, pharmaceutical and agroalimentary industry. (B)

Dette projekt beskæftiger sig med virksomhedsorienteret uddannelse og overførsel af

viden om kemometriske og kvalimetrisk teknikker. Der anvendes introducerende og integrerende kurser og fjernundervisnings- og multimedieteknikker.

ECATA - European Consortium in Advanced Training for Aeronautics. (F)

Dette projekt tager sigte på at skabe en struktur for uddannelse på højt niveau af ingeniører for at forbedre samarbejds- og uddannelsesevnen og ledelseskvalifikationerne og den tekniske integration i forbindelse med rumfartsprogrammer.

PALIO - European standard qualification in the design, delivery, marketing and evaluation of multimedia open learning. (I)

Ved at anvende teknikker fra den åbne undervisning vil PALIO-projektet gennemføre uddannelsesaktiviteter for fagfolk inden for udførelse, ledelse og evaluering af åben undervisnings- og fjernundervisningssystemer og støttesystemer.

TOPICE - CEEC advanced courses cycle 1991-1995. (NL)

Ved at udforme og gennemføre kurser på højt niveau med henblik på udvikling og overførelse af tekniske og ledelsesmæssige færdigheder til civilingeniører, øger dette projekt civilingeniørernes og bygningsindustriens virksomheders effektivitet.

BILAG 3
COMETT Publikationer 1994

COMETT Publikationer 1994

- * COMETT Compendium of projects 1993/94 (engelsk og fransk)

Kompendiet giver grundlæggende information om alle COMETT-projekter og er dermed ændret i sin struktur for 1993/94. På én side er hvert UPUV nu kort beskrevet med aktiviteter, kontaktenkeltheder, og en liste over 1993/94 projekter opdelt efter streng. Ligeledes er medtaget en fortegnelse over projekter for perioden 1990-92.

- * COMETT-programmet årsberetning, 1993 - juli 1994 (9 sprog)

Dette dokument er den årsberetning, der omhandles i artikel 5 i Rådets afgørelse om COMETT-programmet. Formålet er formelt at gøre rede for de fremskridt, der er gjort i forbindelse med gennemførelsen af COMETT-programmet i 1993.

- * Networks and European partnerships - COMETT UETP's: realities and perspectives (3 sprog)

Et omfattende dokument i tre dele, hvor der i rapporten detaljeret gennemgås UPUV-aktiviteterne, det miljø, som de opererer i, samt deres bidrag til samarbejdet mellem universitet og virksomheder i hele Europa.

- * COMETT Flash (engelsk og fransk)

COMETT Flash blev introduceret for at holde projektledere ajour med COMETT-relaterede emner. I forbindelse med COMETT Bulletin's ophør og Kommissionens Le Magazine's ankomst tager Flash sigte på at give operationel information og detaljer om konferencer, publikationer, osv. af interesse for COMETT-projektledere.

BILAG 4
COMETT-Udvalgets medlemmer

COMETT II-UDVALGET

1. december 1994

BELGIE/BELGIQUE

Mr. André PHILIPPART
Directeur général
Enseignement Supérieur/Recherche Scientifique
Ministere de l'Education, de la Recherche
et de la Formation
204 rue Royale, Arcades D, 6ème étage

B-1010 BRUXELLES

DANMARK

Ms. Birgit LUND
Brogårdsvej 33

DK-2820 GENTOFTE

Prof. Mogens KÜMMEL
Inst. for Kemiteknik
Danmarks Tekniske Højskole
Bygning 229

DK-2800 LYNGBY

DEUTSCHLAND

Dr. Dieter FICHTNER
Leiter der Unterabteilung
"Rahmenplanung, Wissenschafts-
förderung"
Bundesministerium für Bildung und
Wissenschaft
Heinemannstrasse 2

D-53175 BONN

Frau Erika MÜLLER-BLAR
Hessisches Ministerium für
Wissenschaft und Kunst
Rheinstrasse 23-25

D-65185 WIESBADEN

Dna MA Esther DELGADO LAITA
Centro de Información COMETT
Comision Interministerial de
la Ciencia y Tenologia
c/ Rosario Pino, 14-16 planta 6a

E-28020 MADRID

Mr. Dimitri PAPAIAKOVOU
Ministry of Industry, Energy and
Technology
Messogion Street 14-18
P.O.Box 14631

GR-11510 ATHINA

M. Yves VALLAT
Chef du Département des Affaires
Européennes internationales et
francophones pour l'Enseignement
superieur
Ministère de l'Enseignement
Supérieur et de la Recherche
Bld. St Germain 173

F-75007 PARIS

Mr. Brendan FINUCANE
FORBAIRT
The Irish Science and Technology
Agency
Glasnevin

IRL- DUBLIN 9

ESPANA

D. José Ramón ALVAREZ
REDONDO
Escuela de Organización
Industrial
c/ Gregorio del Amo, 6

E-28040 MADRID

ELLAS

Mr. Pavlos CHRYSSANTHAKO-
POULOS
Ministry of Industry,
Energy and Technology
Messogion Street 14

GR-11510 ATHINA

FRANCE

M. Pierre LE DOUARON
Chargé de Mission à la
Délégation de la
Formation Professionnelle
Mercure I
31, Quai de Grenelle

F-75015 PARIS

IRELAND

Prof. Denis I. F. LUCEY
Deputy Chairman
Higher Education Authority
University College

IRL-CORK

ISLAND

Dr. Thorsteinn HELGASON
Professor of Engineering
University of Iceland
Hjardarhaga 2-6

IS-107 REYKJAVIK

ITALIA

Professore Maria Amata GARITO
Ministero dell'Università e della
Ricerca scientifico e tecnologica
Centro Informazioni COMETT
Lundotevere Thaon de Revel, 76

I-00196 ROMA

Dr. G. FONTI
Ministero dell'Università
e della Ricerca scientifica
e tecnologica
L. Tevere T. de Revel, 76

I-00196 ROMA

LUXEMBOURG

Mr. Paul LENERT
Conseiller de Gouvernement
Ministère Education Nationale
et de la Jeunesse
29, Rue Aldringen
L-2926 LUXEMBOURG

Mr. Gilles SCHLESSER
Attaché
LUXINNOVATION
7, Rue Alcide de Gasperi
L-1615 LUXEMBOURG

NEDERLAND

Prof. Gerrit VOSSERS
Hertogenlaan 9

NL-5663 EE GELDROP

Prof. ir. H.P.S. van
LOHHUIZEN
Royal Institute of
Engineers (KIVI)
Prinsessegracht 23

NL-2500 GK DEN HAAG

NORGE

Mr. Hans BJERTNES TANGEN
Federation of Norwegian
Engineering Industries
P.O. Box 7072 Homansbyen

N-0306 OSLO

Mr. Asbjørn ROLSTADÅS
Professor
University of Trondheim
NTH

N-7034 TRONDHEIM

ÖSTERREICH

Mrs. Barbara WEITGRUBER
Büro für Europäische
Bildungskooperation
Reichratstr. 17/5.Stk

A-1010 WIEN

Mag. Gottfried BACHER
Bundesministerium für
Wissenschaft und Forschung
Rosengasse, 4

A-1010 WIEN

PORTUGAL

Dr. Altamiro Barbosa MACHADO
Universidade do Minho
Projecto Minerva
Largo do Paco

P-4719 BRAGA Codex

Eng João Pedro SALDANHA
VERSCHNEIDER GONCALVES
INETI- Instituto Nacional
de Engenharia e Tecnologia
Industrial
Azinhaga dos Lameiros à
Estrada do Paco do Lumiar

P-1699 LISBOA CODEX

SUOMI

Ms. Monica MELEN-PAASO
Senior Adviser
Ministry of Education
P.O. Box 293
Meritullinkatu, 10

SF-00170 HELSINKI

Mr. Mikko NUPPONEN
COMETT Info Centre
Director
Helsinki University of
Technology
Lifelong Learning Institute
DIPOLI

SF-02150 ESPOO

Mr. Heikki HIRVINEN
Assistant Director
Confederation of Finnish
Industry and Employers
Eteläranta 10

SF-00130 HELSINKI

SVERIGE

Mrs. Margareta AF WINKLERFELT
Assistant Manager
Swedish Employers' Confederation

S-103 30 STOCKHOLM

Mr. Torsten KÄLVEMARK
National Agency for Higher
Education
Box 7851

S-103 99 STOCKHOLM

UNITED KINGDOM

Mr. A G B WOOLLARD
Dept. of Education and Science
- FHE 2
Sanctuary Buildings
Great Smith Street

UK-LONDON SW1 3BT

DET BLANDEDE COMETT II-UDVALG

LIECHTENSTEIN

Dipl. Ing. Dr. Patentanwalt
Franz BECK
Obergass 56
9494 SCHAAN

Princ. LIECHTENSTEIN

SWITZERLAND

Mrs. Danielle MÜLLER-KIPPER
Bundesamt für Bildung und
Wissenschaft
Wildhahnweg 9 - PO Box 5675

CH-3001 BERN

Mr. Ralph FRIEDLÄNDER
Integration Office
Bundeshaus Ost

CH-3003 BERN

Dr. Christian SIMM
Swiss COMETT, National
Information Centre
c/o CAST/EPFL

CH-1015 LAUSANNE

BILAG 5

COMETT Informationscentre

INFORMATIONSCENTRE (EF)

9. januar 1995

BELGIE/BELGIQUE (B)

Ministerie van Onderwijs
Rijksadministratief Centrum
Arcadengebouw
B-1010 BRUSSEL

M. André PHILIPPART
M. Marc-Henri JANNE
Directeur Général
Ministère de l'Education, de la
Recherche et de la Formation
204, rue Royale, Arcades D,
6ème étage
B-1000 BRUXELLES

DANMARK (DK)

Ms. M. BAGER
Danish Rector's Conference
Frederiksholms Kanal 26
DK-1220 KØBENHAVN K

BUNDESREPUBLIK DEUTSCHLAND

Herr Bernd WÄCHTER
Frau M. STEINMANN
Deutscher Akademischer Austausch-
dienst DAAD
Kennedyallee, 50
D-53175 BONN

ELLAS (GR)

Mr. Paul CHRYSANTHACO-
POULOS
Mr. Dimitris PAPAIAKOVOU
Ministry of Industry
Energy & Technology
14, Messogion Str.
GR-11510 ATHINA

FRANCE (F)

Mme Brigitte LE BONIEC
ACFCI
45, Avenue d'Iéna
F-75016 PARIS

IRELAND (IRL)

Ms. Grainne Ni UID
Forbairt
Glasnevin
IRL- DUBLIN 9

ISLAND (IS)

Ms. T. MAGNUSDOTTIR
COMETT Information Centre
International Office
The University of Iceland
IS-101 REYKJAVIK

Herr Norbert ESSER
Arbeitsgemeinschaft Industrieller
Forschungsvereinigungen e.V.
AIF
Bayenthalgürtel, 50
D-50968 KÖLN

ESPANA (E)

Ms. Esther DELGADO
COMETT Information Centre
Secretaria General del Plan
Nacional de I+D
Comision Interministerial
de Ciencia y Tecnologia
Rosario Pino 14-16
E-28020 MADRID

NEDERLAND (NL)

Mr. Harry WICHMANN
NUFFIC
Kortenaerkade 11 - P.O. Box 29777
NL-2502 LT DEN HAAG

NORGE (N)

Mr. Tom-Ivar BERN
COMETT Informasjonskontor
Norges forskningsråd
Postboks 2700
N-0131 OSLO
Besøgsadresse: Stensberggt. 26

ITALIA (I)

Professoressa M.A. GARITO
Dr. G. FONTI
Ministero dell'Università
e della Ricerca Scientifica
e Tecnologica
Centro Info COMETT ITALIA
c/o MURST
Piazzale J.F. Kennedy, 20
I-00144 ROMA EUR

LUXEMBOURG (L)

M. Serge POMMERELL
LUXINNOVATION
7, rue Alcide de Gasperi
L- 1615 LUXEMBOURG

UNITED KINGDOM (UK)

Miss J M NICHOL
COMETT Liaison Office
Sanctuary Buildings
Great Smith Street
UK-LONDON SW1P 3BT

SCHWEIZ/SVIZZERA (CH)

og LIECHTENSTEIN (FL)

Dr C. SIMM
SwissCOMETT
c/o CAST-EPFL
CH-1015 LAUSANNE

ÖSTERREICH (A)

Dr LEIDENFROST
COMETT Information Centre
Büro für Europäische Bildungs-
kooperation
Reichsratsstrasse 17 /5.Stk.
A-1010 WIEN

PORTUGAL (P)

Prof. F. CARVALHO GUERRA
Conselho de Cooperação Ensino
Superior-Empresa
c/o Gabinete do Secretário de
Estado de Ensino Superior
Ministerio da Educação
Rua Pinheiro Chagas 17-5
P-1000 LISBOA

SUOMI (SF)

Mr. Mikko NUPPONEN
COMETT Info Centre Finland
Helsinki University of Technology
Lifelong Learning Institute Dipoli
FIN-02150 ESPOO

SVERIGE (S)

Mr. Torsten KÄLVEMARK
National Agency for Higher Education
Birger Jarlsgatan 43
Box 7851
S-103 99 STOCKHOLM

ISSN 0254-1459

KOM(95) 409 endelig udg.

DOKUMENTER

DA

04 16 15

Katalognummer : CB-CO-95-450-DA-C

ISBN 92-77-92900-6

Kontoret for De Europæiske Fællesskabers Officielle Publikationer

L-2985 Luxembourg

51